

Міжнародна науково-практична
конференція

Розвиток сільських територій
на засадах екологічності,
енергонезалежності
й енергоефективності

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Азербайджанський державний аграрний університет
(Азербайджанська республіка)
Державний аграрний університет Молдови (Республіка Молдова)
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Жешувський університет (Республіка Польща)
Львівський національний аграрний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Опольський університет (Республіка Польща)
Поліський національний університет
Сумський національний аграрний університет

Розвиток сільських територій на засадах екологічності, енергонезалежності й енергоефективності

*Матеріали
I Міжнародної науково-практичної конференції
5 травня 2021 року*

Полтава
2021

ЗМІСТ

1. ЕКОЛОГІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК ПРІОРИТЕТНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

<i>Chaika T., Horobets M., Krykunova V., Lotysh I.</i> Influence of growth stimulators on photosynthetic activity of spring barley crops.....	7
<i>Бараболя О. В., Ляшенко В. В., Доронін С. М., Полежак Є. Ю.</i> Вплив технології вирощування на зимостійкість посівів пшениці озимої та пошкодження фітопатогенами	10
<i>Дегтярьов Ю. В., Рєзнік С. В.</i> Електрофізичні показники чорнозему типового за умов екологічного сільськогосподарського виробництва	13
<i>Дереза В. В., Міщенко О. В.</i> Родючість чорнозему звичайного при застосуванні ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур	16
<i>Жемела Г. П., Бараболя О. В., Ляшенко В. В., Ляшенко Є. С., Подоляк В. А.</i> Вплив норм висіву на індивідуальну продуктивність гібридів кукурудзи	19
<i>Жукова О. Г., Щербина Т. Ф.</i> Екологізація сільського господарства як фактор стійкого розвитку регіону	22
<i>Калмикова І. С.</i> Екологізація сільськогосподарського виробництва в контексті розвитку сільського туризму	25
<i>Коротенко Л. О.</i> Щодо переваг квартальної забудови під час планування міських населених пунктів.....	27
<i>Ласло О. О., Диченко О. Ю.</i> Стійкий розвиток агроєкосистеми у контексті концепції органічного росту.....	29
<i>Лімонт А. С.</i> Фактори маси рулонів за їх формування прес-підбирачами льонотрести	31
<i>Марініч Л. Г., Бараболя О. В., Кавалір Л. В.</i> Вплив сортових особливостей на довговічність стоколосу безостого....	35
<i>Міщенко С. В., Кириченко Г. І.</i> Створення нових сортів промислових конопель для розвитку сільських	

територій на засадах раціонального використання природноресурсного потенціалу	38
<i>Ратошнюк Т. М., Ратошнюк В. І., Ратошнюк В. В., Науменко М. В.</i>	
Екологізація агропромислового виробництва як основа збереження та відтворення природно-ресурсного потенціалу АПК	41
<i>Рибальченко А. М.</i>	
Основи виробництва екологічної продукції рослинництва	44
<i>Сенчук Т. Ю.</i>	
Перспектива екологізації сільськогосподарського виробництва	46
<i>Чередніченко О. О., Тоні Ю. Ю.</i>	
Органічне агровиробництво у формуванні продовольчої безпеки	49
<i>Шакалій С. М., Даценко К. С.</i>	
Вивчення ефективності протруйників в лабораторних умовах на озимих зернових	50
<i>Юшин С. О.</i>	
Щодо тези пріоритетності екології над іншими проблемами соціально-економічного розвитку	53

2. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

<i>Галенко О. О., Баран Д. І.</i>	
Мікронутрієнти спеціального призначення для м'ясних продуктів	56
<i>Галенко О. О., Кравчук В. В., Медяник М. О.</i>	
Виробництво сурімі-подібного матеріалу з м'яса індиків	58
<i>Галенко О. О., Шаповалов В. Ю.</i>	
Переробка насіння промислових конопель для харчових продуктів	59
<i>Гаращук О. В., Куценко В. І.</i>	
Активізація соціоекологічної діяльності – складової оптимальної моделі сталого розвитку села	61
<i>Диченко О. Ю., Ласло О. О.</i>	
Природно-ресурсний потенціал сільських територій: проблеми збереження довкілля	64
<i>Канівець О. М., Шевченко А. В., Тимченко Д. В.</i>	
Збереження та відновлення природно-ресурсного потенціалу земель Сумщини	67
<i>Карабінюк М. М., Чиняк В. В., Карабінюк Я. В.</i>	
Валоризація високогірних пасових українських Карпат у ХХІ сторіччі у процесі європейської інтеграції	69

короткий термін вартість здорового харчування може зрости, що матиме особливо негативний вплив на домогосподарства з меншим рівнем доходу та ускладнить досягнення цілей сталого розвитку, проте зробить суспільство більш свідомим та відповідальним за власне здоров'я.

Виробництво екологічно чистої продукції є практичною реалізацією в сфері аграрного виробництва концепції сталого розвитку, що передбачає поєднання економічного зростання, соціального розвитку й захисту довкілля як взаємозалежних і взаємодоповнюючих елементів стратегічного розвитку держави [2].

Дотримання екологічних вимог принципово важливо для здоров'я нації, для сільського господарства це особливо актуально, оскільки дана галузь суспільного виробництва в сучасних умовах відповідальна за забезпечення продовольчої безпеки країни.

Бібліографічний список

1. Food security in a pandemic. URL : https://www.paho.org/disasters/index.php?option=com_docman&view=download&category_slug=tools&alias=533-pandinflu-leadershipduring-tool-7&Itemid=1179&lang=en.

2. Чередніченко О. О., Чередніченко Є. С. Бурякоцукрове виробництво та розширення можливостей. *Органічне виробництво і продовольча безпека* : збірник доповідей учасників VII Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : ЖНАЕУ, 2019. С. 145–148.

Шакалій Світлана Миколаївна

канд. с.-г. наук

ORCID ID: 0000-0002-4568-1386

Даценко Катерина Сергіївна

магістр факультету агротехнологій та екології

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ВИВЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОТРУЙНИКІВ В ЛАБОРАТОРНИХ УМОВАХ НА ОЗИМИХ ЗЕРНОВИХ

У сучасному сільському господарстві високоякісний насінневий матеріал має першочергове значення як засіб виробництва. Високоякісне насіння є однією з основних умов одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур. Насіння формується у процесі життєдіяльності материнської рослини у певних умовах довкілля [1].

Внаслідок впливу різних ендогенних та екзогенних чинників у різні

періоди життя материнських рослин насіння набуває змін. Однак навіть сформоване здорове насіння не завжди має високі посівні властивості – насіння багате на поживні речовини і є добрим субстратом для розвитку й збереження фітопатогенних мікроорганізмів [2].

Насінням може поширюватися багато хвороб, що знижують урожай і погіршують його якість.

Крім паразитичних мікроорганізмів, на насінинах зберігаються й розвиваються сапротрофні (цвілеві) мікроорганізми, що можуть спричинювати пліснявіння й загибель насіння та проростків. Одним зі способів знешкодження збудників хвороб, захисту насіння від пліснявіння, зниження ураження кореневими гнилями є протруєння насіння. Сьогодні все більшого поширення набуває протруєння насіння препаратами не лише фунгіцидної дії, а й інсектицидної [3].

Протруєння насіння — важливий лікувально-профілактичний захід у системі захисту рослин зернових культур. Зазвичай, патогени, які вражають зерно, можуть знаходитися в його середині та на поверхні [4].

Таблиця. Фітоекспертиза насіннєвого матеріалу

Культура	Енергія проростання	Схожість	Аномальні сходи/непророслі	<i>Fusarium</i>	<i>Penicillium</i>	<i>Alternaria</i>
Пшениця озима контроль	44	44	3/3	30	11	9
	42	43	7/0	23	9	16
	43	44	2/4	31	13	3
	45	46	3/1	33	10	4
	87 %	88,5 %	7,5 %/4 %	58,5 %	21,5 %	16 %
Пшениця озима Селест Макс	49	49	0/1	-	-	2
	43	43	0/7	-	-	3
	40	41	1/8	-	-	5
	45	45	2/3	-	-	3
	88,5 %	89 %	1,5 %/9,5 %	-	-	6,5 %
Ячмінь озимий контроль	41	42	4/4	9	3	1
	43	44	2/4	5	2	2
	45	45	2/3	7	2	3
	44	46	2/2	11	3	3
	86,5 %	88,5 %	5 %/6,5 %	16 %	5 %	4,5 %
Ячмінь озимий Селест Макс	48	48	0/2	-	-	-
	47	47	2/1	-	-	-
	45	47	2/1	-	-	1
	46	49	0/1	-	-	-
	93 %	95,5 %	2 %/2,5 %	-	-	0,5 %

Значним джерелом інфекції, безумовно, є ґрунт. Щоб уберегти проростаюче насіння й молоді рослини від цих патогенів, необхідно проводити протруювання насіння. Засоби хімічного захисту рослин дозволяють зберегти до 20 % урожаю сільськогосподарських культур і зменшити затрати на механізовану та ручну працю [1].

Насіння озимої пшениці мало такі показники: енергія проростання – 87 %, схожість – 88,5 %. Зараженість насіння грибами роду *Fusarium* становила 58,5 %, *Penicillium* – 21,5 %, *Alternaria* – 16 %.

Насіння озимої пшениці, протруєне Селест Макс, мало такі показники: енергія проростання – 88,5 % (що на 1,5 % більше, у порівнянні з контролем), схожість – 89 % (показник збільшився на 0,5 %). Протруйник Селест Макс повністю контролював розвиток хвороб, викликаних грибами родів *Fusarium* та *Penicillium* [2]. Зараженість грибами роду *Alternaria* становила 6,5 % (що у 2,5 рази менше, за контроль).

Аналізуючи насіння ячменю озимого (контроль), ми отримали такі показники: енергія проростання – 86,5 %, схожість – 88,5 %. Зараженість насіння грибами роду *Fusarium* становила 16 %, *Penicillium* – 5 %, *Alternaria* – 4,5 %.

Насіння ячменю озимого, протруєне Селест Максом мав такі показники: енергія проростання – 93 % (що на 6,5 % більше, у порівнянні з контролем), схожість – 95,5 % (показник збільшився на 7 %). Розвиток хвороб, викликаних грибами родів *Fusarium* та *Penicillium* повністю контролюється протруйником. Ураженість грибами роду *Alternaria* зменшилася з 4,5 % до 0,5 % (у порівнянні з контролем).

Бібліографічний список

1. Гагкаева Т. Ю. Микобіота зерна – показатель его качества и безопасности. *Защита и карантин растений*. 2012. № 9. С. 14–18.
2. Горбань Р. Вдале протруювання – просте рішення розкриття потенціалу культури. *Агроном*. 2013. № 1. С. 102–103.
3. Кирик М. Патологія насіння озимої пшениці. *Пропозиція*. 2011. № 4 (190). С. 72–74.
4. Шакалій С. М. Якість зерна пшениці м'якої озимої за використання позакореневого підживлення в умовах лівобережного Лісостепу України. *Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2017. № 1. С. 76–84.